

ПОТОП

Правителі, простий люд, <...> та всі інші, хто мріє про здібності <...>, мусять чітко <...>, що серед драконодухих не було ні героїв, ні видатних діячів, ба навіть <...>. Здібності драконодухого не дають <...> управляти кимось або здобувати чийсь знання. Навпаки, ці здібності наражають <...> на небезпеку потрапити в залежність від <...>.

<...> не відають, наскільки потужною <...> є нечутливість. І <...> переконуються, що душі всіх істот переповнені <...>.

УРИВОК ІЗ СИЛЬНО ПОШКОДЖЕНОГО НАПИСУ НА СТАРОДАВНЬОМУ КАСІДСЬКОМУ КАМЕНІ, ЯКИЙ ВИКЛИКАЄ ЖАЛЬ І ПРОБУДЖУЄ УЯВУ

На третій день дощ нарешті виснажився й мовби захекався. Здавалося, він от-от усухне, та до вечора ще лило. Під струменями впертого дощу лежала широка Ёнгерська долина. Вода й рідке багно хлюпали під ногами. Низько над долиною стелився густий туман, який приховував бридку грязюку, змішану з попелом.

На невеличкому пагорбі посеред долини сидів у кріслі Гвальхайд Г'юріхар і раз по раз мимоволі витирив піт із чола. Було доволі тепло. Напустивши на Ёнгерську долину зливу, вороги ще й трохи нагріли повітря. Наги, мабуть, хотіли, щоб установилася погода, як у Кіборені, але заради цього їм довелося б припинити дощ. Тож і нагам, і їхнім супротивникам було не холодно й не жарко.

Гвальхайд провів рукою по своєму важкому мечу, загорнутому в тканину. На війні з нагами майже всі користувалися зазубреними мечами, але Гвальхайд зятято не бажав розлучатися з важким мечем, і ніхто не наважувався сперечатися зі старим воїном. Тому що одним важким мечем він робив те, чого вдавалося досягти лише десятками зазубрених.

Обмацуючи крізь тканину свого вірного, надійного друга, Гвальхайд відчував легке збентеження, бо в пам'яті спливали спогади про давно минулі часи. Це відчуття було йому незвичне. Старий воїн засміявся.

— Ну-ну, не скигли. Сьогодні теж досхочу наїсися.

Інші воєводи, які були поряд на пагорбі, на це жорстоко посміхнулися. Проте ніхто не підхопив жарту Гвальхайда й не відповів йому дотепом. Він цього не очікував і не відчув дошкульного смутку. Адже мовчанка свідчила, що військо втратило чимало запальних молодиків, які не змогли стримати запалу — недоліку і водночас переваги молодості. Гвальхайд пам'ятав імена всіх — тих, хто завдавав йому клопоту, але наповнював серце любов'ю. Богомол Фезода, Дикун Грімольс, Закоханий Дігур, Коротун Г'оха, Сплюх Г'віхатц...

Пригадавши прізвисько Г'віхатца, Гвальхайд не стримав усмішки.

Г'віхатц Сінбіоре походив зі Шрадоса. Він по-особливому ставився до війни. Цей молодий красень спантеличив бойових товаришів заявою, що вважає своїм бойовиськом ліжко й прибув на поле битви, щоб виспатися. Щоразу, коли сурма кликала до бою, Г'віхатц бурмотів собі під і
«О, спатоньки час! Зараз так солодко висплюс

Ці слова неодмінно викликали в напружених, мов натягнуті струни, воєвод усмішки й ошелешували зіщуплених від жаху рядових вояків. Г'віхатцу надокучали запитаннями, чи бува, не ошчасливив він у ліжку більше жінок, ніж вразив у бою ворогів. Але він уникав чіткої відповіді. А тепер і взагалі не зможе її дати. Як Г'віхатц і казав, він вічно спатиме на бойовищі, куди прибув, щоби виспатися.

Лише Гвальхайду була відома причина, з якої Г'віхатц називав поле битви ліжком. Колись той зізнався великому князеві, що страждає від страшних снів, які ніби вгризаються в його плоть і ламають кістки. І він віддав перевагу славі бабія, аби не бентежити правдою своїх підлеглих.

«Більше тобі не снитимуться страхіття. Спи спокійно, друже Г'віхатце», — тяжко зітхнув Гвальхайд, спостерігаючи за струменями дощу.

Загиною чимало молодих людей. Ніби жорстока злива позбивала з дерев прекрасні квіти, які ще не встигли перетворитися на плоди. І старий воїн, якому вдалося вижити, нічого не міг покласти на їхні могили. Уже тривалий час здібності й досвід Гвальхайда використовувалися не для досягнення видатної перемоги, а радше для запобігання втраті всього війська шляхом відступу. Звісно, ті, кому вдалося таким чином вижити, були вдячні Гвальхайду. Але він досі не йняв віри, що Фезеда, Грімольс, Дігур, Г'оха та Г'віхатц не зможуть йому подякувати.

Так само, як і міста, що їх не вдалося захистити.

Про красу Шрадоса тепер можна було дізнатися лише зі старих пісень. Славетний мур Джаборо не виправдав довіри містян. Фансáйський князь Беміон Гульдохар збожеволів, коли вежі Шестеро

братів у його місті навіки пішли під воду. А Фансай був наймогутнішим містом Давніх верхніх земель. Беміон і досі чує стогони веж, що їх заливає вода, і боїться води сильніше за леконів.

«Пробачте мені, прекрасні міста!»

Гвальхайд, глибоко занурений у жаль і каяття, раптом крізь дощову завісу помітив, як хтось піднімається схилом пагорба, хлюпаючи по воді.

Гвальхайд збентежився. «Хоч би не послизнувся», — подумав він, і вояк відразу ляпнувся в багно. Гвальхайд дивився, як обличчя бігуна то виринає з туману, то знову тоне в ньому, і цокав язиком. Нарешті вояк бадьоро скочив на рівні й побіг до вершини. Зупинився перед Гвальхайдом і гучно викрикнув:

— Пане головний воєводо, послання зі ставки воєвод.

— Хоч мармизу спершу протри!

Вояк зняв зі щік і чола товстезний шар мокрої землі, й всі побачили розпашіле обличчя юної дівчини. Гвальхайд умить забув про свої гризоти. Інші воєводи мимоволі всміхнулися. Усмішки воєвод трохи спантеличили дівчину. Щоби пригадати зміст принесеного повідомлення, вона напружилася й через це розчервонілася дужче. Хоча повідомлення було зовсім не складне.

— Погода скоро зміниться, пане головний воєводо! Воєводи бажають провести стрійовий огляд, пане головний воєводо!

— Зрозумів. До речі, Деоні. Ти б не бігала так швидко, бо слизько.

— Слухаюсь, пане головний воєводо! Бігатиму повільніше!

— Завдяки тобі ніколи не забуду, що я головний воєвода. Гаразд, іди.

— Слухаюсь, пане головний воєводо!

Деоні Дальбі розвернулася й повільно побігла. Навіть занадто повільно. Втратила рівновагу, безладно замахала руками й знову зарилася носом у багно. Але, як і передбачали Гвальхайд із воєводами, негайно підвелася й бадьоро побігла далі, мовби нічого не сталося. Про Деоні Дальбі ходили жарти, що навіть опинившись у ведмежому барлозі, вона лише трохи знічено почервоніла б і бадьоро вибігла звідти. А здивований ведмідь побіг би за нею, сам не розуміючи, чому втікає з власного помешкання. Гвальхайд усміхнувся й підвівся з крісла.

Він пильно вдивлявся в пелену дощу.

«Я безмежно сумую за вами, полегли герої та зруйновані міста. Проте майбутнє належить таким, як Деоні Дальбі», — подумав старий воїн, погладжуючи важкий меч крізь тканину. Зброя найпотужнішої доброї волі, яка врізується у плоть ворогів. Гвальхайд прикусив губу.

«Незабаром приєднаюся до вас. Співатиму й сміятимуся разом з вами. Надіюся, що так і буде. А поки що битимуся заради цієї дівчини, яка щодня забуває коліна».

Гвальхайд обернувся до воєвод. Усмішка зникла з його обличчя. І сліду жалю на ньому теж не було. Він мав причину для битви. І ворога мав.

Настав час битися.

Бау Морідоль відчув, що хтось увійшов. Повернув голову до дверей і заволав:

— Злий дух!

Ласу Г'юріхар, не відриваючи очей від мапи, яку розглядав, сказав:

— Та ні, це Деоні Дальбі!

Дзвінкий голос підтвердив:

— Так, це я, пане старший воєводо! Я виконала наказ!

Від її громоподібного вигуку в Ласу Г'юріхара вилетіло з голови все, над чим він міркував. Ласу перевів погляд з мапи на Деоні. І перелякався. Слова Бау Морідоля не були перебільшенням. Ласу не був упевнений, що дивна істота на порозі, з якої скрапує болото, — справді його зв'язковá.

— І як тобі вдалося так вимазатися? Хоча, ні, не відповідай. Іди.

— Слухаюсь, пане старший воєводо!

Деоні бадьоро вибігла, а Бау та Ласу мимоволі зітхнули. Забувши про мапу, Ласу Г'юріхар звернувся до Бау Морідоля:

— Як там Жар?

— Виснажений.

— Що? Він уже четвертий місяць відпочиває!

— Жар виснажений відпочинком. Зараз він такий розлючений, що я не можу до нього підійти.

Ласу присвиснув.

— Нічого собі. Тож я сподіваюся, сьогодні він покаже свою силу?

Бау Морідоць змучено застогнав. Він зрозумів натяк Ласу.

— Якщо вважаєте, що Червонодеревний полк готовий. Звісно, ви ніколи не помиляєтеся у своїх припущеннях.

* Ім'я персонажа в оригіналі — Сіусвé, що буквально означає «чавун, метал». — Тут і далі прим пер.

— Сумнівів немає. За останні чотири місяці ми зазнавали вже п'яти великих поразок. Цим падлюкам не відомо, що Жар тут. Це очевидно, бо вони намагаються тримати нас в облозі.

— П'ять поразок? І скільки ж вояків ви втратили?

— Мабуть, тисяч із п'ятнадцять.

У Бау Морідоля від збудження налилися кров'ю очі.

— Я часом боюся вас більше, ніж нагів. Чи не здається вам, що ви самі й убили ці п'ятнадцять тисяч?

Ласу Г'юріхару було байдуже, що Бау Морідоць його не любить. Але цього разу він не стримав обурення, адже зараз, перед битвою, слова Бау Морідоля здалися йому зайвими й безглуздими. Проте Бау Морідоць був доккебі. І Ласу Г'юріхар мусив виправдовуватися, хоча й не ненавидів це робити.

— Так. Згоден з вами. Я вбив п'ятнадцять тисяч вояків, зате врятував сорок тисяч.

— Ви зможете це стверджувати, якщо ця битва закінчиться перемогою.

— Ми переможемо, пане старший воєводо.

Старший воєвода Бау скося глянув на Ласу й поволі відвернувся до Рюна Фея, який без жодного виразу на обличчі дивився в стіл.

Рюн мав безтурботний вигляд, та насправді стежив за рухом води в долині й навколо неї. Саме Рюн припустив, що дощ невдовзі вшухне. Бау Морідоць запаморочилося в голові від усвідомлення, за яким великим обширом Рюн мусить постійно слідкувати. Він стежив не лише за простором над землею та небесами, а й за підземними глибинами, адже колись нагі влаштували потоп, випустивши підземні води,